

GAZDÁLKODÁSI KÉZIKÖNYVEK

**A VAGYONGAZDÁLKODÁS
SZABÁLYAI A KÖZPONTI
KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEKNÉL
ÉS AZ ÖNKORMÁNYZATOKNÁL**

 SALDO

Budapest, 2021

Szerző:
Szankó Józsefné

Lektor:
Tóth László

Sorozatszerkesztő:
Kökényesiné Pintér Ilona

ISBN ISBN 978-963-638-609-2
ISSN 2416-2310 (Tanácsadói könyvek)
ISSN 1788-3245 (Gazdálkodási kézikönyvek)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: dr. Balogh Ákos a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	5
I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	7
1. Jogszabályi alapok	7
2. Fontosabb vagyongazdálkodási fogalmak	7
3. A vagyon szerkezete	11
II. A NEMZETI VAGYONNAL VALÓ GAZDÁLKODÁS ALAPELVEI	15
III. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK ..	17
1. A vagyont érintő állományváltozások gazdálkodási szabályai	17
<i>a) Vagyonkezelésbe vétel</i>	17
<i>b) Beruházás</i>	20
<i>c) Felújítás</i>	23
<i>d) Bérelt eszközön végzett beruházás és felújítás</i>	25
<i>e) Karbantartás</i>	26
<i>f) Térítés nélküli átvétel/átadás</i>	26
<i>g) Ajándékba, hagyatékba kapott vagyon</i>	27
<i>h) Leltári eltérések</i>	28
<i>i) Átminősítések, átsorolások</i>	30
<i>j) Selejtezés, feleslegessé vált eszközökkel kapcsolatos eljárási rend</i>	30
<i>k) Értékesítés</i>	31
<i>l) Követelés fejében átvett eszközök elszámolása</i>	32
<i>m) Készletekkel kapcsolatos gazdálkodási szabályok</i>	33
<i>n) Értékelési feladatok</i>	34
<i>o) Részesedések a központi költségvetési szerveknél</i>	34
2. Vagyont érintő állományváltozások számviteli szabályai	36
<i>a) Immateriális javak fogalma és csoportosítás</i>	36
<i>b) Tárgyi eszközök fogalma, csoportosítása, minősítése</i>	40
<i>c) Készletek elszámolási szabályai</i>	48
<i>d) Az immateriális javak, tárgyi eszközök és készletek állományváltozásainak számviteli elszámolása</i>	49
<i>e) Értékelési szabályok az immateriális javaknál és a tárgyi eszközöknél</i>	62
<i>f) Immateriális javak és tárgyi eszközök főkönyvi nyilvántartása</i>	72
<i>g) Készletekkel kapcsolatos számviteli elszámolási szabályok</i>	78
<i>h) Gazdasági társaságokban lévő tartós részesedésekkel kapcsolatos számviteli elszámolási szabályok</i>	88
A részesedésekkel kapcsolatos könyvelési tételek	90
Részesedések részletező nyilvántartása	97

IV. VAGYONGAZDÁLKODÁSI SZABÁLYOK AZ ÖNKORMÁNYZATOKNÁL.....	99
1. A vagyont érintő állományváltozások gazdálkodási szabályai.....	99
<i>a) Vagyonkezelésbe vétel, és vagyonkezelésbe, koncesszióba adás szabályai</i>	<i>99</i>
<i>b) Beruházások</i>	<i>103</i>
<i>c) Felújítások</i>	<i>103</i>
<i>d) Bérelt eszközön végzett beruházás és felújítás</i>	<i>104</i>
<i>e) Karbantartás</i>	<i>104</i>
<i>f) Pénzügyi lízing</i>	<i>105</i>
<i>g) Térítés nélküli átadás, átvétel szabályai.....</i>	<i>105</i>
<i>h) Ajándékba, hagyatékba kapott eszközök átvételének szabályai</i>	<i>106</i>
<i>i) Leltári eltérések.....</i>	<i>107</i>
<i>j) Átminősítések, átsorolások</i>	<i>107</i>
<i>k) Selejtezés, feleslegesség vált eszközökkel kapcsolatos eljárási rend.....</i>	<i>107</i>
<i>l) Értékesítés</i>	<i>108</i>
<i>m) Követelés fejében átvett eszközök elszámolása</i>	<i>109</i>
<i>n) Készletekkel kapcsolatos gazdálkodási szabályok</i>	<i>109</i>
<i>o) Értékelési feladatok.....</i>	<i>110</i>
<i>p) Az önkormányzati részesedésekkel kapcsolatos szabályok.....</i>	<i>110</i>
2. A vagyont érintő állományváltozások számviteli szabályai.....	113
<i>a) Koncesszióba, vagyonkezelésbe adás elszámolása az önkormányzatoknál</i>	<i>113</i>
V. SAJÁTOS, EGYÉB VAGYONNAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	119
1. Kulturális javak.....	119
2. Folyóiratok beszerzése	121
3. Vállalkozási tevékenység végzése és az ehhez szükséges eszközök beszerzése.....	122
VI. A VAGYON NYILVÁNTARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	125
1. A vagyon megjelenése az éves költségvetési beszámolóban	125
2. A vagyon megjelenése az időközi mérlegben és az időközi költségvetési jelentésben.....	127
3. A vagyon megjelenése a Vtv. szerinti nyilvántartásban	140
IRODALOMJEGYZÉK	144

BEVEZETŐ

A költségvetési szerveknél és az önkormányzatoknál is a vagyongazdálkodás egy rendkívül összetett és bonyolult folyamattá alakult. A költségvetési gazdálkodásban az államháztartási törvény 1992. évi hatályba léptetése óta került ez a terület a figyelem középpontjába. Jelenleg a vagyonnal, a vagyongazdálkodással, nyilvántartással és elszámolással több jogszabály is foglalkozik, és a gyakorlatban ezeket a szabályokat elég körülményes áttekinteni, és egy-egy vagyoni tranzakciónál azokat megfelelően alkalmazni. Jelen kiadvány ebben szeretne segíteni a pénzügyi, számviteli területeken dolgozó szakembereknek. A vagyongazdálkodás teljes vetületének bemutatására egy kiadványban nem lehet vállalkozni, így ebben a könyvben ezt a kört szűkítve a központi költségvetési szervek és a helyi önkormányzatok és irányításuk, fenntartásuk alá tartozó intézményhálózat vagyongazdálkodásával foglalkozunk. Ezen belül is a nemzeti vagyon kategóriából az immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek és a részesedések gazdálkodási és számviteli szabályait tekintjük át. Nem foglalkozik a kiadvány az MNV Zrt. elszámolásaival, csak az eljárási szabályoknál a központi költségvetési szerveknél kerülnek megemlítésre. Az egyes vagyonelemekkel kapcsolatos állományváltozásoknál a gazdálkodási és számviteli szabályok is bemutatásra kerülnek. Külön fejezet foglalkozik a költségvetési szervek egyes sajátos, vagyonnal kapcsolatos szabályaival. Ilyen sajátos részt képeznek a kulturális javakkal kapcsolatos elszámolások és a vállalkozási tevékenység értelmezése a költségvetési szerveknél, önkormányzatnál. Szintén külön fejezetben kerül bemutatásra a vagyonnyilvántartás többféle vetülete is.

Remélhetőleg ez a kiadvány segíteni tudja vagyonnal kapcsolatos napi operatív feladatokat, az államháztartási oktatásban résztvevő oktatók és hallgatók munkáját.

A szerző

da) Beruházások, idegen kivitelezésben

Gazdasági esemény megnevezése	Költségvetési számvitel	Pénzügyi számvitel
1. Kötelezettségvállalás – nettó összegre – áfára	T 0021 – K 05612, 05622 05632, 05642 T 0021 – K 05672	θ
2. Előleg fizetése – nettó összeg – áfa – le nem vonható áfa elszámolása	θ θ	T 36512 – K 33... T 36411, 36413 – K 33... T 8435 – K 36414
3. Szállítói számla elszámolása végleges kötelezettségvállalásként (teljes összegben) – nettó összeg – áfa	T 05612, 05622 – K 0021 05632, 05642 T 0022 – K 05612, 05622 05632, 05642 T 05672 – K 0021 T 0022 – K 05672	T 11/151 – K 4216 T 36412, 36414 – K 4216
4. Előleg elszámolása teljesítésként – nettó összeg – áfa	T 05613, 05623 – K 003 05633 05643 T 05673 – K 003	θ θ
5. Számla kiegyenlítése – előleg nélküli nettó összeg – előleg nélküli áfa	T 05613, 05623 – K 003 05633 05643 T 05673 – K 003	T 4216 – K 33... T 4216 – K 33...
6. Előleg rendezése – nettó összegnél – áfánál – le nem vonható áfa elszámolása	θ θ	T 4216 – K 36512 T 4216 – K 36411, 36413 T 8435 – K 36414 (teljes összeg és az előleg különbözete)
7. Aktiválás	θ	T 121-141 – K 151
8. Idegen eszközön végzett beruházások átadása az általános szabályok szerint	θ	T 8434 – K 151

db) Beruházások, saját kivitelezésben

Gazdasági esemény megnevezése	Költségvetési számvitel	Pénzügyi számvitel
1. Költségek elszámolása	θ	T 5... – K 1-4 T 6,7 – K 591
2. Előállított eszköz állományba vétele	θ	T 11/151 – K 572 T 591 – K 6,7
3. Saját előállításához kapcsolódó általános forgalmi adó elszámolása		T 36412 – K 36422

dc) Tárgyi eszközök felújításának (idegen kivitelezés) elszámolása

A felújítás kizárólag a tárgyi eszközöknél értelmezhető.

Gazdasági esemény megnevezése	Költségvetési számvitel	Pénzügyi számvitel
1. Kötelezettségvállalás elszámolása – nettó összegre – általános forgalmi adóra	T 0021 – K 05712, 05722, 05732 T 0021 – K 05742	θ
2. Előleg kifizetése – nettó összegre – általános forgalmi adóra	θ	T 36512 – K 33... T 36411, 36413 – K 33... T 8435 – K 36414
3. Szállítói számla elszámolása teljes összegben végleges kötelezettségvállalásként – nettó összegre – általános forgalmi adóra	T 05712, 05722 – K 0021 05732 T 0022 – K 05712, 05722 05732 T 05742 – K 0021 T 0022 – K 05742	T 152 – K 4217 T 36412 – K 4217 vagy T 36414 – K 4217
4. Előleg elszámolása teljesítésként – nettó összegre – általános forgalmi adóra	T 05713, 05723 – K 003 05733 T 05743 – K 003	θ